

Voorwoord

Wacht even – een ogenblikje maar. Ik wil je iets zeggen... en dan zal ik je kussen. Wacht even...

I

Nog wat verhalen voor wie ze wil. Ze beslaan een lange periode van mijn leven. Het oudste, *Het spiegelbeeld van de maaier*, heb ik geschreven toen ik achttien was, vlak voor ik ging studeren. Met het idee liep ik feitelijk al rond toen ik met mijn broer op manden schoot op het erf van ons huis te West Durham in Maine en bij het overlezen ervan kreeg ik een beetje heimwee naar vroeger. Het meest recente, *De balade van de flexibele kogel*, werd in november 1983 voltooid. Dat is een periode van zeventien jaar en ik vind dat eigenlijk niet eens zo lang, als je het vergelijkt met de langdurige vruchtbare carrière van zulke uiteenlopende schrijvers als Graham Greene, Somerset Maugham, Mark Twain en Eudora Welty. Maar toch langer dan de tijd die Stephen Crane kreeg toegemeten en ongeveer even lang als de duur van H.P. Lovecrafts carrière.

Een vriend vroeg me enkele jaren geleden waarom ik me zo uitsloof. Mijn romans verkochten bijzonder goed, beweerde hij, maar op de korte verhalen moest ik geld toeleggen.

‘Hoe bereken je dat?’ vroeg ik.

Hij trommelde met zijn vingers op het laatste nummer van *Playboy*, waardoor de discussie was ontstaan. Er stond een verhaal van mij in (*Duistere krachten*, dat in deze bundel is opgenomen)

en ik had het hem onder de neus gehouden met wat me terechte trots leek.

‘Nou, ik zal het je bewijzen,’ zei hij, ‘als je me eerst vertelt hoeveel je voor het verhaal hebt ontvangen.’

‘Mag je best weten,’ zei ik. ‘Tweeduizend dollar. Toch geen kattenpis, Wyatt.’

(Hij heet geen Wyatt, maar ik wil hem niet in verlegenheid brengen, u snapt me wel.)

‘Nee, jij hebt geen tweeduizend gevangen,’ zei Wyatt.

‘O nee? Heb je mijn bankafschrift gezien?’

‘Welnee. Maar ik weet dat je achttienhonderd hebt gevangen want je agent krijgt tien procent.’

‘Verdomd, ja,’ zei ik. ‘Maar hij is het waard. Hij heeft me in *Playboy* gekregen. Ik had altijd al graag een verhaal in *Playboy* willen hebben. Nou, dan is het achttienhonderd in plaats van tweeduizend. Lig ik niet wakker van.’

‘Nee, je hebt maar \$ 1710 gekregen.’

‘Wat?’

‘Ja, je hebt me verteld dat je manager vijf procent van het netto-bedrag krijgt.’

‘Nou, goed dan – achttienhonderd min negentig dollar. Ik vind \$ 1710 *nog* niet slecht betaald voor...’

‘Als je dat gevangen had,’ ging de sadist verder. ‘*In feite* was het een miezerige \$ 855.’

‘Wat?’

‘Je beweert toch niet, dat de belastingen je *niet* voor vijftig procent in de tang nemen, Steve-o?’

Ik had geen weerwoord. Hij had gelijk.

‘En *in feite*,’ zei hij, ‘was het ongeveer \$ 769,50, hè?’

Ik knikte met tegenzin. De staat Maine int van mensen in mijn inkomensklasse nog eens tien procent van de federale belasting te eigen bate. Tien procent van \$ 855 is \$ 85,50.

‘Hoe lang heb je over het schrijven van dit verhaal gedaan?’

Wyatt hield vol.

‘Een week ongeveer,’ zei ik bot. Het kwam dichterbij in de buurt

van twee weken, ik had stukken herschreven, maar dat wilde ik *Wyatt* niet aan zijn neus hangen.

‘Dan heb je die week dus \$ 769,50 verdiend,’ zei hij. ‘Weet je hoeveel een loodgieter in New York per week verdient, Steve-O?’

‘Nee,’ zei ik. Ik houd er niet van Steve-O genoemd te worden.

‘En jij weet het ook niet.’

‘Ik wel,’ zei hij. ‘Omstreeks \$ 769,50 na aftrek van belasting. En dus is, voor zover ik kan zien, wat je hebt gekregen puur verlies.’ Hij lachte bulderend en vroeg of ik nog bier koud had staan. Ik zei van niet.

Ik zal vriend Wyatt een exemplaar van dit boek sturen met een briefje erbij. Daar zal in staan: *Ik vertel je niet hoeveel ik voor dit boek heb gekregen, maar dit wil ik wel zeggen, Wyatt: in totaal heb ik inmiddels – netto – ruim drieëndertighonderd dollar binnen voor ‘Duistere krachten’, de \$ 769,50 niet meegerekend, waarom jij zo verschrikkelijk moest lachen bij mij thuis aan het meer.* Ik zal het briefje ondertekenen met Steve-O en er een PS aan toevoegen: *Er stond die dag nog wel bier koud en dat heb ik zelf opgedronken toen jij weg was.*

Dat zal hem leren.

2

Het gaat echter niet om het geld. Ik geef toe dat ik een schok kreeg toen me tweeduizend dollar voor *Duistere krachten* werd betaald, maar zo’n soort schok had ik ook gekregen toen ik veertig dollar kreeg voor *Het spiegelbeeld van de maaier* bij publicatie in *Startling Mystery Stories* of twaalf auteursexemplaren kreeg toen *Er zit daar een tijger* werd gepubliceerd in *Ubris*, een literair magazine van de Universiteit van Maine (ik heb een welwillende aard en heb steeds aangenomen dat *Ubris* een dialectische vorm van *Hubris* was).

Ik bedoel, je bent blij met het geld; laten we daarover niet (althans nog niet) in de fantasie vluchten. Toen ik begon met

enige regelmaat korte verhalen te publiceren in mannenbladen als *Cavalier*, *Dude* en *Adam*, was ik vijftieng, en mijn vrouw was driëntwintig. We hadden één kind en het tweede was onderweg. Ik werkte vijftig tot zestig uur per week in een wasserette en verdiende \$ 1,75 per uur. *Budget* is eigenlijk niet de juiste term wat onze geldzaken betreft; het was meer het ene gat met het andere stoppen. De cheques voor die verhalen kwamen altijd net op tijd om de antibiotica te betalen voor de oorinfectie van het kind of de telefoon thuis weer een maand te kunnen aanhouden. Geld is, laten we er niet omheen praten, heel handig en het doet je ook wat. Zoals Lily Cavanaugh in *De Talisman* zegt (het is een regel van Peter Straub, niet van mij): 'Je kunt nooit te mager of te rijk zijn.' En wie dat niet gelooft, is nog nooit echt dik of echt arm geweest.

En toch doe je het niet om het geld, tenzij je een geldwolf bent. Je denkt niet aan de laatste regel, dan ben je een geldwolf. Je gaat ook niet uitrekenen hoeveel je per uur, per jaar, in je hele leven, verdient, dan ben je een geldwolf. Je doet het tenslotte niet eens uit liefde, al zou het plechtig zijn dat te geloven. Je doet het, omdat het zelfmoord zou zijn het niet te doen. En al is dat hard, er zijn compensaties waarover ik met Wyatt niet zou kunnen praten, want die zit zo niet in elkaar.

Neem nu *Duistere krachten*. Niet het beste verhaal dat ik ooit geschreven heb; ik zal er geen prijzen mee winnen. Maar slecht is het ook niet. Wel grappig. Een maand tevoren had ik een tekstverwerker gekregen (een grote Wang en aan geestige opmerkingen heb ik geen behoefte) en ik zocht nog uit wat hij wel en wat hij niet kon. Ik was met name gefascineerd door de INSERT- en DELETE-knoppen – invoegen en wissen – waardoor doorhalingen en ingevoegde woorden bijna in onbruik geraken.

Ik had een beroerde infectie opgelopen, wat de beste tenslotte kan overkomen. Alles binnen in me dat niet spijkervast zat, kwam er aan de ene of andere kant uit, grotendeels met zo ongeveer de snelheid van het geluid. Tegen de avond voelde ik me doodziek – rillen, koorts, pijn in al mijn leden. Mijn maagspieren waren hard

gespannen en ik verging van de rugpijn.

Ik heb die nacht in de logeerkamer geslapen (die maar vier grote stappen van het toilet is) van negen uur 's avonds tot twee uur 's nachts. Ik bleef wakker en wist dat ik die nacht niet meer zou inslapen. Ik bleef alleen in bed omdat ik te ziek was om op te staan. Ik begon aan mijn tekstverwerker te denken, aan INSERT en DELETE. En ik dacht: wat zou het grappig zijn als iemand een zin intypte en datgene waarover de zin ging van de wereld weggewist zou zijn, zodra hij op DELETE drukte. Zo ontstaan haast al mijn verhalen: Wat zou het grappig zijn als... En al zijn ze vaak griezelig, ik heb nog nooit een verhaal aan mensen *verteld* (in plaats van het op te schrijven), waar niet zo nu en dan om gelachen werd, onafhankelijk van wat ik als de *strekking* van zo'n verhaal zag.

Goed, ik begon te fantaseren over DELETE. Niet dat ik direct een verhaal bedacht, maar ik zag in gedachten allerlei beelden. Ik kijk zo naar die man (die voor mij altijd de IK-figuur is tot het verhaal zich in woorden vormt en ik hem een naam moest geven), die foto's van de muur en stoelen uit de huiskamer wist, vervolgens New York City en het begrip oorlog. Toen liet ik hem met de knop INSERT dingen uit het niets tevoorschijn toveren.

Ik dacht: Geef hem een vrouw die het doodschoppen niet waard is – wie weet kan hij haar wissen en met INSERT een goede vrouw laten komen. Daarna viel ik in slaap en de volgende ochtend voelde ik me weer vrij goed. De infectie verdween, maar het verhaal bleef. Ik heb het geschreven en het loopt niet precies zoals bovenstaande regels zouden doen verwachten, maar ja – dat gebeurt haast nooit.

Kan ik het nog duidelijker zeggen? Je doet het niet voor het geld; je doet het omdat je je niet bedonderd wilt voelen. Iemand die dat niet wil erkennen, is een geldwolf, zonder meer. Het verhaal beloonde mij door me weer te laten inslapen, toen ik dacht dat het nooit zou lukken. Ik beloonde het verhaal door het uit te werken, wat een verhaal nu eenmaal vergt. Wat overblijft, zijn bijverschijnselen.

Ik hoop dat dit boek u bevalt, Regelmatige Lezer. Ik vrees dat u er minder van zult genieten dan van een roman, want de meesten onder u zijn het ware genot van een kort verhaal vergeten. Het lezen van een lekker dikke roman lijkt in veel opzichten op het hebben van een langdurige bevredigende verhouding. Ik weet nog dat ik pendelde tussen Maine en Pittsburgh tijdens de opnamen van *Creepshow* en meestal de auto nam vanwege mijn vlieg angst en de staking van de luchtverkeersleiders, die vervolgens door de heer Reagan werden ontslagen (Reagan is blijkbaar alleen vurig voorstander van het vakbondswerk als de betrokken vakbonden zich in Polen bevinden). Ik had cassettes met de ingesproken tekst van *De Doornvogels* van Colleen McCullough, acht in totaal, en vijf weken lang had ik meer dan een verhouding met dat boek; het was alsof ik ermee *getrouwd* was (het mooiste vond ik dat stuk waarin dat gemene oude mens binnen zestien uur krepelde en de maden eruit kropen).

Een kort verhaal is iets anders – een kort verhaal is een vluchtige kus in het donker van een vreemde. En dat is uiteraard niet hetzelfde als een verhouding of een huwelijk, maar een kus kan heerlijk zijn en juist die vluchtigheid geeft er een eigen bekoring aan.

Het schrijven van korte verhalen is me de laatste jaren niet gemakkelijker gaan vallen, integendeel. De tijd die ik ervoor beschikbaar heb is minder geworden bijvoorbeeld. En ze dreigen veelal uit te lopen (dat is doorlopend mijn probleem – ik schrijf zoals een dikke vrouw dieet houdt). En het wordt moeilijker de stem te vinden voor deze verhalen – de IK-figuur ontsnapt me soms gewoon.

Maar je moet het blijven proberen, vind ik. Het is beter te blijven kussen en af en toe een klap in je gezicht te krijgen, dan er helemaal mee op te houden.

Goed, dat was het wel van deze kant. Mag ik nog een paar mensen bedanken (u kunt dit stukje desnoods overslaan)?

Dan dank ik Bill Thompson, die dit boek op gang heeft gebracht. Hij en ik hebben *Night Shift*, de eerste bundel korte verhalen, samengesteld en het idee voor deze tweede kwam van hem. Hij is sindsdien overgegaan naar Arbor House, maar daar mag ik hem even graag als elders. Als er nog één heer is overgebleven in dit herenberoep van boeken uitgeven, dan is het deze man. *God bless yer Irish heart, Bill.*

Dank aan Phyllis Grann bij Putnam, die me achter de broek zat.

Dank aan Kirby McCauley, mijn agent en ook een Ier, die vrijwel al deze verhalen verkocht, en de langste ervan, *Dichte mist*, uit me getrokken heeft.

Het begint te lijken op een speech bij het aanvaarden van een Academy Award, maar dat kan me geen donder schelen.

Dank ook aan de uitgevers van magazines – Kathy Sagan bij *Redbook*, Alice Turner bij *Playboy*, Nye Wilden bij *Cavalier*, de mensen van *Yankee*, Ed Ferman bij *Fantasy & Science Fiction*.

Ik zou vrijwel iedereen moeten bedanken, maar ik wil u niet vervelen met nog meer namen. Mijn dank gaat in de eerste plaats uit naar u, Regelmatige Lezer, zoals altijd – want voor u is dit alles tenslotte bestemd. Zonder u zou het een dood circuit worden. Als een van deze verhalen u meeneemt, u door een vervelende lunch helpt of een vliegreis of een uur schoolblijven omdat u met propjes hebt gegooid, dan is dat mijn beloning.

Oké, de reclamespot is afgelopen. Pak me nu maar bij mijn arm. Stijf vasthouden. We gaan naar een aantal griezelige plaatsen, maar ik geloof dat ik er de weg weet. Als u mijn arm maar niet

loslaat. En mocht ik u in het donker een kus geven, dan is dat niet erg; ik doe het alleen omdat ik van u houd.

Luister maar:

15 april 1984

Bangor, Maine

Dichte mist

I. DE KOMST VAN DE STORM.

Het gebeurde als volgt. Op de avond dat aan de ergste hittegolf in de geschiedenis van noordelijk New England abrupt een einde kwam – de avond van 19 juli – werd de hele regio West-Maine geteisterd door de hevigste onweeren die ik ooit heb gezien.

Wij woonden aan het Long Lake en vlak voor het donker werd zagen we het eerste onweer zich een weg banen over het water naar ons toe. Gedurende het uur dat hieraan voorafging was het volkomen windstil geweest. De Amerikaanse vlag die mijn vader in 1936 op ons botenhuis had opgericht hing slap tegen de vlaggestok aan. Zelfs de rand vertoonde niet de flauwste golving. De hitte was als een vast voorwerp en leek zo diep als dof donker water in een steengroeve. Die middag waren we met z'n drieën gaan zwemmen, maar het water gaf geen verkoeling tenzij je in diep water ging zwemmen. Steffy noch ik wilde in diep water zwemmen omdat Billy dat niet kon. Billy is vijf.

Om halfzes aten we een koud avondmaal en namen lusteloos happen van de broodjes ham en de aardappelsalade op het terras dat over het meer uitziet. Niemand scheen trek te hebben in iets behalve in Pepsi, die in een metalen emmer vol ijsklontjes stond.

Na het eten ging Billy naar buiten om een tijdje op zijn houten klimrek te spelen. Steff en ik bleven zitten, zonder veel te praten. We rookten een sigaret en over de doffe vlakke spiegel van het meer keken we uit naar Harrison dat aan de overkant lag. Een paar motorboten bromden heen en weer. Het naaldbos daar zag er stoffig en verslagen uit. In het westen doemden grote paarse

donderkoppen op, massaal oprukkend als een leger. Binnenin flitste de bliksem. Naast ons liet de radio van Brent Norton, die afgestemd stond op de klassieke-muziekzender die vanaf de top van Mount Washington uitzendt, elke keer dat de bliksem flitste een luid gekraak horen. Norton was een advocaat uit New Jersey en zijn huisje aan Long Lake was niet meer dan een zomerhuis, zonder kachel of isolatie. Twee jaar tevoren hadden wij een grensgeschil gehad dat uiteindelijk voor de rechter eindigde. Ik won de zaak. Norton beweerde dat ik gewonnen had omdat hij van buiten de stad kwam. Het klikte niet zo tussen ons.

Steff zuchtte en waaide de bovenkant van haar borsten koelte toe met de rand van haar haltertje. Ik betwijfel of ze er veel van afkoelde maar het uitzicht knapte er aanzienlijk van op.

‘Ik wil je niet bang maken,’ zei ik, ‘maar er komt denk ik een flink onweer opzetten.’

Ze keek me sceptisch aan. ‘Gisteravond en de avond daarvoor waren er ook donderkoppen, David. Die zijn gewoon weer opgelost.’

‘Dat zullen ze vanavond niet doen.’

‘Nee?’

‘Als het heel erg wordt, gaan we naar beneden.’

‘Hoe erg denk je dan dat het kan worden?’

Mijn vader was de eerste geweest die aan deze kant van het meer een permanent bewoonbaar huis had gebouwd. Toen hij nog maar een jongen was, zetten zijn broers en hij een zomerhuis neer op de plaats waar het huis nu stond, en in 1938 werd het door een zomerstorm omver geblazen, met stenen muren en al. Alleen het botenhuis ontsprong de dans. Een jaar later begon hij aan het grote huis. Het zijn de bomen die de schade veroorzaken, als het hard waait. Ze worden oud, en de wind gooit ze om. Moeder Natuur heeft zo haar eigen manier om van tijd tot tijd grote schoonmaak te houden.

‘Dat weet ik eigenlijk niet,’ zei ik, naar waarheid. Ik had alleen verhalen gehoord over de grote storm van ’38. ‘Maar de wind kan als een sneltrein van over het meer komen.’

Wat later kwam Billy terug, zich beklagend dat het klimmen niet leuk was omdat hij 'helemaal zweterig' was. Ik woelde door zijn haar en gaf hem maar weer een Pepsi. Meer werk voor de tandarts.

De donderkoppen kwamen dichterbij en verdrongen het blauw. Er was nu geen twijfel meer mogelijk dat er een onweer aankwam. Norton had zijn radio uitgedraaid. Billy zat tussen zijn moeder en mij gefascineerd naar de lucht te kijken. De donder dreunde, rolde langzaam over het meer en dan echoënd weer terug. De wolken woelden en wentelden, nu eens zwart, dan weer paars, dan dooraderd, dan weer zwart. Geleidelijk spreidden ze zich over het meer, en ik kon een scherm van regen eruit neer zien dalen. Het was nog steeds op afstand. Terwijl wij keken regende het waarschijnlijk boven Bolster's Mills, of misschien zelfs boven Norway.

De lucht begon te bewegen, eerst in vlagen; hij hief de vlag op en liet hem dan weer vallen. De luchtstroom werd koeler en krachtiger; hij koelde eerst het zweet op onze lichamen af en leek het toen te bevriezen.

Dat was het moment dat ik de zilveren sluier over het meer zag komen aanrollen. Hij wiste Harrison in luttele seconden uit en kwam toen recht op ons af. De motorboten hadden het toneel verlaten.

Billy stond op uit zijn stoel, een verkleinde kopie van onze regisseursstoelen, compleet met zijn naam in drukletters op de rugleuning. 'Papa! Kijk!'

'Laten we naar binnen gaan,' zei ik. Ik stond op en legde mijn arm om zijn schouders.

'Maar zie je dat? Papa, wat is dat?'

'Een waterhoos. Laten we naar binnen gaan.'

Steff wierp een snelle, geschrokken blik op mij en zei toen: 'Kom mee, Billy. Doe wat je vader zegt.'

We gingen naar binnen door de glazen schuifdeuren die in de woonkamer uitkomen. Ik liet de deur in zijn spoor dichtglijden en bleef staan om nog even naar buiten te kijken. De zilveren

sluier was nu tot driekwart van het meer gevorderd. Hij had zich samengebald tot een waanzinnig tollende theekop tussen de laaghangende zwarte hemel en het wateroppervlak, dat de kleur had aangenomen van lood met strepen blank chroom erin. Het meer had op griezelige wijze het aanzien gekregen van de oceaan, met hoge golven die kwamen aanrollen en schuim deden opspatten tegen de steigers en pieren. Midden op het meer knikten grote witte schuimkoppen op en neer.

Het kijken naar de waterhoos werkte hypnotiserend. Hij was al bijna bij ons toen de bliksem zo fel flitste dat alles tot dertig seconden erna in negatief op mijn netvlies afgedrukt stond. De telefoon ging, als een alarm, en ik draaide me om en zag mijn vrouw en zoon vlak voor het grote raam staan dat naar het noordwesten toe een panoramisch uitzicht over het meer biedt. Ik kreeg een van die verschrikkelijke visioenen – die, geloof ik, uitsluitend zijn voorbehouden aan echtgenoten en vaders – van de spiegelruit die met een laag hard hoestgeluid werd ingeblazen en scherfvormige glazen pijlen in de blote buik van mijn vrouw dreef, in het gezicht en de hals van mijn zoontje. De gruwelen van de Inquisitie zijn niets in vergelijking met het lot dat je geest voor je dierbaren kan verbeelden.

Ik greep beiden met harde hand beet en rukte hen weg. ‘Wat doen jullie hier nog? Maak dat je hier wegkomt!’

Van Steff kreeg ik een geschrokken blik. Billy keek me alleen aan alsof hij gedeeltelijk was gewekt uit een diepe droom. Ik leidde hem naar de keuken en drukte op de lichtschakelaar. De telefoon ging weer over.

Toen kwam de wind. Het was alsof het huis plotseling opsteeg als een Boeing 747. Het was een hoog, ademloos gefluit, dat zich soms tot een laag gebrul verdiepte, voor het in glissando steeg tot een gierend gekrijs.

‘Ga naar beneden,’ zei ik tegen Steff, en nu moest ik schreeuwen om mezelf verstaanbaar te maken. Recht boven het huis sloeg de donder twee gigantische planken op elkaar en Billy kromp ineen tegen mijn been.

‘Kom jij ook!’ gilde Steff terug.

Ik knikte en maakte gebaren van ‘ga nu maar’. Ik moest Billy van mijn been losmaken. ‘Ga met je moeder mee. Ik ga wat kaarsen halen voor het geval dat het licht uitgaat.’

Hij ging met haar mee, en ik begon kasten open te maken. Kaarsen zijn rare dingen, weet je. Je legt ze elk voorjaar klaar, omdat je weet dat bij een storm in de zomer de elektriciteit kan uitvallen. En wanneer het dan zover is, verstoppen ze zich.

Ik graaide door de vierde kast, achter de vijftien gram wiet die Steff en ik vier jaar geleden hadden gekocht en waarvan we nog steeds niet veel hadden gerookt, achter Billy’s opwindbaar klappertandend gebit uit de Auburn Novelty Shop, achter de glijdende stapel foto’s die Steff altijd weer vergat in ons album te plakken. Ik keek onder een catalogus van Sears en achter een kitscherig poppetje uit Taiwan dat ik op de fancy-fair in Fryeburg had gewonnen door met tennisballen houten melkflessen om te gooien.

Ik vond de kaarsen achter de pop met glazen dodemansogen. Ze zaten nog in de cellofaanverpakking. Terwijl mijn hand zich eromheen sloot, ging het licht uit en was de enige elektriciteit nog dat gedoe in de lucht. De eetkamer werd verlicht in een reeks wit-paarse sluitersflitsen. Beneden hoorde ik dat Billy begon te huilen en het zachte gemompel van Steff die hem troostte.

Ik moest nog één keer naar het onweer kijken.

De waterhoos was ons voorbijgetrokken, of uit elkaar gevallen toen hij de oever bereikte, maar ik kon nog steeds geen twintig meter over het meer zien. Het water was volledig in beroering. Ik zag iemands steiger – misschien die van Jasser – met grote snelheid langskomen met de palen van de fundering afwisselend naar de hemel gekeerd en begraven in het kolkende water. Ik ging naar beneden. Billy rende op me af en klemde zich aan mijn benen vast. Ik tilde hem op en drukte hem even tegen me aan. Daarna stak ik de kaarsen aan. We zaten in de logeerkamer aan het eind van de gang achter mijn kleine atelier, en keken naar elkaars gezicht in de flakkerende gele gloed en luisterden naar de

storm die bulderend ons huis ramde. Ongeveer twintig minuten later hoorden we een krakende, scheurende klap toen een van de grote sparren dichtbij tegen de grond sloeg. Toen werd het stil.

‘Is het voorbij?’ vroeg Steff.

‘Misschien,’ zei ik. ‘Misschien ook maar voor even.’

We gingen naar boven, elk met een kaars in de hand, als monniken die naar de vespers gaan. Billy droeg de zijne trots en voorzichtig. Een kaars dragen, het vuur dragen, was iets heel gewichtigs voor hem. Het hielp hem te vergeten dat hij bang was.

Het was te donker om te zien hoeveel schade er rondom het huis was aangericht. Het was allang bedtijd geweest voor Billy, maar geen van ons beiden zei iets over hem in bed stoppen. We gingen in de woonkamer zitten, luisterden naar de wind en keken naar de bliksem.

Ongeveer een uur later begon het opnieuw hard te waaien. Drie weken lang was het meer dan dertig graden geweest, en op zes van die eenentwintig dagen had het weerstation van de luchthaven in Portland temperaturen van meer dan vijfendertig graden gemeld. Vreemd weer. Met de strenge winter die we hadden gehad en het late voorjaar, waren sommige mensen weer begonnen oude koeien uit de sloot te halen, als de nawerking op lange termijn van de atoombomproeven uit de jaren vijftig. Dat en natuurlijk ook het einde van de wereld. De oudste koe van allemaal.

De tweede storm was niet zo hard, maar we hoorden het vallen van verschillende bomen die door de eerste aanval verzwakt waren. Toen de wind weer begon af te nemen, kwam er één met een zware bons op het dak neer, als van een vuist op het deksel van een doodkist. Billy sprong geschrokken overeind en keek angstig naar boven. ‘Ons dak houdt het wel hoor, kerel,’ zei ik. Billy lachte zenuwachtig.

Omstreeks tien uur kwam de laatste bui. Het was een zware. De wind huilde bijna even hard als de eerste keer, en de bliksem leek aan alle kanten om ons heen te flitsen. Er vielen nog meer bomen om en er kwam een krakende klap uit de richting van

het water, die Steff een gedempte kreet ontlokte. Billy was op haar schoot in slaap gevallen.

‘David, wat was dat?’

‘Ik denk dat dat het botenhuis was.’

‘O. O, Jezus.’

‘Steffy, ik vind dat we weer naar beneden moeten gaan.’ Ik nam Billy in mijn armen en stond op. Steffs ogen waren groot en angstig.

‘David, loopt dit wel goed af?’

‘Ja.’

‘Echt?’

‘Ja.’

We gingen naar beneden. Tien minuten later, toen de laatste bui zijn hoogtepunt bereikte, kwam er een versplinterende klap van boven – de grote ruit. Dus misschien was dat visioen van daarstraks niet eens zo krankzinnig geweest. Steff, die wat zat te dommelen, werd met een gilletje wakker, en Billy woelde onrustig in het loeerbed.

‘Het zal inregenen,’ zei ze. ‘Dan is het meubilair verpest.’

‘Als dat gebeurt, gebeurt het. Alles is verzekerd.’

‘Dat maakt het niet beter,’ zei ze op een bestraffende, ontstelde toon. ‘De commode van je moeder... onze nieuwe bank... de kleurentelevisie...’

‘Sst,’ zei ik. ‘Ga nou maar slapen.’

‘Ik kan niet slapen,’ zei ze, maar vijf minuten later sliep ze.

Ik bleef nog een halfuur wakker met één brandende kaars als gezelschap, en luisterde naar de handel en wandel van de donder buiten. Ik had het gevoel dat van de mensen die aan het meer woonden, er heel wat zouden zijn die de volgende morgen hun verzekeringsagent zouden opbellen, dat er heel wat kettingzagen zouden zoemen van de eigenaars van zomerhuisjes die de bomen die op hun dak waren gevallen en door hun ramen waren geslagen in stukken zaagden, en dat er heel wat oranje dienstwagens van de CMP op de weg zouden zijn.

De storm begon af te nemen en er waren geen tekenen dat

er een nieuwe bui op komst was. Ik liet Steff en Billy op het bed achter, ging weer naar boven en keek in de woonkamer. De glazen schuifdeur had het gehouden. Maar waar de grote ruit had gezeten, zat nu een door glasscherven omlijst gat, gevuld met berkeblad. Het was de top van de oude boom die zo lang als ik me kon herinneren naast de inrit van de kelder had gestaan. Terwijl ik naar de top van die boom stond te kijken, die nu in onze woonkamer op visite was, begreep ik een beetje wat Steff had bedoeld toen ze zei dat de verzekering het niet beter maakte. Ik had van die boom gehouden. Het was een oude rot die vele winters had overleefd, de enige boom aan de meerkant van het huis die gevrijwaard was van mijn eigen kettingzaag. Grote stukken glas op het kleed weerspiegelden mijn kaarsvlam vele malen. Ik herinnerde mezelf eraan dat ik Steff en Billy moest waarschuwen. Ze moesten hier pantoffels aan. Ze liepen allebei graag 's ochtends op blote voeten rond.

Ik ging weer naar beneden. We sliepen met z'n drieën bij elkaar in het logeerbed, Billy tussen Steff en mij in. Ik had een droom dat ik God zag die aan de overkant van het meer over Harrison heen liep, God, zo reusachtig groot dat Hij boven het middel verloren ging in een felblauwe hemel. In de droom kon ik het krakend knallen en versplinteren van brekende bomen horen terwijl God het bos vertrapte met Zijn voetstappen. Hij liep om het meer heen, langs de kant van Bridgton kwam Hij naar ons toe, en alle huizen en huisjes en zomerhuisjes ontbrandden in een paars-wit vuur, als de bliksem, en algauw was alles bedekt met rook. De rook bedekte alles als mist.

II. NA DE STORM. NORTON. EEN TOCHTJE NAAR DE STAD.

'Tjee-zes,' zei Billy.

Hij stond bij het hek dat ons land van dat van Norton scheidt en keek onze oprit af. De oprit komt na een paar honderd meter uit op een onverharde weg die op zijn beurt na een paar honderd

meter uitkomt op een tweebaans asfaltweg, die Kansas Road heet. Via Kansas Road kun je overal komen, zolang het Bridgton heet tenminste.

Ik zag waar Billy naar keek en de schrik sloeg me om het hart. ‘Niet dichterbij komen, kerel. Dat is ver genoeg.’

Billy sprak me niet tegen.

De morgen was helder als glas. De hemel, die tijdens de hittegolf een vuile, wazige tint had gehad, was nu weer van een diep, fel blauw dat bijna herfstachtig aandeed. Er stond een lichte bries, zodat vrolijke zonnige lichtvlekken over de oprit heen en weer bewogen. Niet ver van de plaats waar Billy stond was een voortdurend gesis hoorbaar, en in het gras lag iets wat je op het eerste gezicht voor een kronkelende bundel slangen had kunnen houden. De elektriciteitsleidingen die naar ons huis liepen waren ongeveer zes meter van ons in een slordige hoop neergekomen en lagen op een plek waar het gras verschroeid was. Ze kronkelden traag en spuwden vuur. Als de bomen en het gras niet zo doornat waren geworden door de stortregens, had het huis in brand kunnen vliegen. Nu was er alleen die zwarte plek waar de draden contact hadden gemaakt met de grond.

‘Zou iemand daardoor ge... electrocuteerd kunnen worden, papa?’

‘Jazeker. Dat zou kunnen.’

‘Wat gaan we eraan doen?’

‘Niets. Wachten op de CMP.’

‘Wanneer komen ze dan?’

‘Ik weet het niet.’ Vijfjarigen hebben evenveel vragen als casino’s kaarten.

‘Ik denk dat ze het vanmorgen behoorlijk druk hebben. Heb je zin om met me mee te lopen naar het eind van de oprit?’

Hij liep een eindje in mijn richting en bleef toen staan, terwijl hij een angstige blik op de kabel wierp. Een van de draden bolde opwaarts en draaide zich toen traag om, alsof hij wenkte.

‘Papa, kan stroom door de grond gaan?’

Redelijke vraag. ‘Ja, maar maak je niet ongerust. Elektriciteit